

**A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság**

Kfv. III. 37. 513/2013/6. szám

A Kúria a Dr. Kalló Ügyvédi Iroda által képviselt felperesnek a Hernádi és Kovács Ügyvédi Iroda által képviselt Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal alperes ellen energiaügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perében, amely perbe az alperes pernyertességének előmozdítása érdekében ... beavatkozott, a Fővárosi Törvényszék 2013. április 18. napján kelt 1.Kf.649.932/2013/3. számon hozott ítélete ellen a felperes részéről 18. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán meghozta a következő

í té l e t e t:

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 1.Kf.649.932/2013/3. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A Kúria kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperessel szerződéses jogviszonyban álló beavatkozó a ... szám alatti felhasználási helyen 2008-ban mérőhely ellenőrzést kért a felperestől túlfogyasztás miatt. Az ellenőrzésről felvett jegyzőkönyv azt tartalmazta, hogy a mérő + 87%-kal magasabb fogyasztást mért. A felperes a fogyasztásmérőt leszerelte, majd igazságügyi szakértővel vizsgáltatta meg, aki azt a megállapítást tette, hogy a mérőberendezésen külsérelmi nyomok nem találhatók, ugyanakkor a vizsgálati eredmények igazolják, hogy a mérőt mágnessel befolyásolták. Erre bizonyíték, hogy a mérőnek durva + 83%-os hibája van, legyengített fékező nyomatékkal gyorsan fut. Mindezek alapján a felperes arról tájékoztatta a beavatkozót, hogy a felhasználási helyen szerződésszegő módon történő villamosenergia vételezésre utaló jeleket tapasztalt, amelynek következményeként vele szemben az elosztói üzletszabályzata (a továbbiakban: ÜSZ) szerint 375.000.- Ft kötbér követeléssel kíván élni. Utóbb a beavatkozó 187.500.- Ft kötbér tekintetében felelőssége tagadása mellett a felperessel megállapodást kötött.

Az alperes a beavatkozó panaszának helyt adott, és egyebek mellett kötelezte a felperest 187.500.- Ft kötbér törlésére.

A felperes keresetében elsődlegesen a határozat megváltoztatását, másodlagosan pedig a határozat hatályon kívül helyezését kérte. Keresetében kifejtette, hogy a fogyasztásmérőben található úgynevezett fékmágnes külső beavatkozás nélkül nem tudja elveszíteni mágnesezettségét, amely a mérőtárcsa felgyorsulását okozza. Az alperes indokolatlanul hagyta figyelmen kívül L. P. okleveles igazságügyi szakértő szakértői véleményében foglaltakat, annak ellenére, hogy a vizsgálat az Országos Mérésügyi hivatal által akkreditált laboratóriumban történt. Hangsúlyozta, hogy a fogyasztásmérő berendezés a felhasználó birtokában van, annak felszerelésétől, illetve részére történő dokumentált átadásától kezdve. Az alperes nem tett eleget a Ket. 50. § (1) bekezdésében írt tényállás-tisztázási kötelezettségének, mert a rendelkezésre álló szakvélemény ellenére csak annyit állapított meg, hogy a fogyasztásmérő meghibásodott, azonban ennek okát nem tárta fel, illetve a hiba okát csak a károkozásra tartotta visszavezethetőnek.

A Fővárosi Törvényszék elsőfokú bírósággént a 2012. július 5-én 6.K.31.654/2010/12. szám alatt hozott ítéletével a felperes keresetét elutasította.

A felperes fellebbezése nyomán eljáró Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság a rendelkező részben írt jogerős ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

A jogerős ítélet indokolásában rámutatott a bíróság arra, hogy jogvita eldöntésénél nem hagyható figyelmen kívül, hogy az alperes által lefolytatott eljárást megelőzte a felperes kötbér követelése, a felperes a fogyasztásmérő befolyásolásával megvalósított szerződésszegés miatt kötbérigényt támasztott a beavatkozóval szemben. Ebben az igényérvényesítési folyamatban az alperes nem vett részt, vagyis a szerződésszegést nem ő állapította meg, és nem ő kötelezte határozatával beavatkozót a kötbér fizetésre. Ezért az alperes által lefolytatott közigazgatási hatósági eljárás nem keverhető az ezt megelőző eljárási cselekményekkel a két eljárás egymástól különbözik, mindennek az alperest terhelő tényállás-tisztázási kötelezettség terjedelmének meghatározása szempontjából volt jelentősége. Rámutatott a jogerős ítélet arra, hogy a mérő birtoklásának ténye nem jelenti a beavatkozó számára korlátlan feltétlen felelősséget, mert az ÜSZ 7.8.4.3. pontja egyértelműen kimondja, hogy kötbérfizetési kötelezettség csak felróhatóság esetén áll fenn. A felróhatóság a szerződésszegésért való felelősséget jelenti, olyan vétkes magatartást, amikor felhasználó nem úgy jár el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható. A felperes maga is elismerte, hogy a felróhatóságot nem vizsgálta, ennek hiányában viszont kötbér igényt a beavatkozóval szemben nem

támaszthat. A jogerős ítélet egyetértett az elsőfokú bíróság azon következtetésével, hogy a felmerült dokumentumok nem igazolják a beavatkozó általi mágneses befolyásolás tényét. Önmagában a mágnesezésre való utalás semmit nem mond a szerződésszegésről, illetve annak elkövetőjéről.

Az utólagos szakértői vizsgálatról pedig nem várható bizonyíték a felróhatóság és a szerződésszegés alátámasztására. A felperesnek azt kellett volna bizonyítani, hogy a határozat jogszabálysértő, mert a beavatkozó a fogyasztásmérő mágnesezésével neki felróhatóan bizonyítottan szerződésszegést követett el, és az alperes az ezt igazoló bizonyítékokat indokolatlanul nem, vagy nem teljes körűen vette figyelembe, azokat nem a súlyuknak megfelelően és nem okszerűen értékelte. Rámutatott a jogerős ítélet arra is, hogy a kötbérigény polgári peres úton való érvényesítését nem zárja ki a közigazgatási perben hozott, a felperes számára kedvezőtlen döntés, mert a két per tárgya különböző. A közigazgatási perben a bíróság az alperes határozatának jogszerűségéről foglalt állást, míg a polgári perben a kötbérigény jogszerűségéről alkot ítéletet. Ez utóbbi nem változtat azon, hogy az alperes határozata jogszerű volt, mert a döntés meghozatalakor a felperes nem tudta bizonyítani jogalapját.

A felperes felülvizsgálati kérelmében az elsődlegesen jogerős ítélet megváltoztatását, a kereseti kérelemnek történő helyt adást, másodsorban a jogerős ítéletnek az elsőfokú ítéletre is kiterjedő hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára történő utasítását kérte. Felülvizsgálati kérelmét azzal indokolta, hogy a jogerős ítélet megalapozatlan, az általa felhozott jogszabályi hivatkozásokat mellőző érvei a műszakilag megalapozatlan irattellenes megállapításai miatt, valamint arra figyelemmel, hogy a keresetben felhozott indokokat a bíróságok teljesen figyelmen kívül hagyták. Álláspontja szerint a beavatkozó (a felhasználó) érdekében történt beavatkozás igazolt, ez csak megfelelő ellenbizonyítással lenne figyelmen kívül hagyható, ilyen bizonyítékot azonban sem az alperes, sem a beavatkozó nem terjesztett elő.

Az alperes csak akkor állapíthatta volna meg a felperes által bizonyított külső mágnesezés felhasználó általi elkövetésének hiányát, ha ezzel kapcsolatban ellenbizonyítást folytat le. Az alperes elmulasztotta a Ket. 50. § (1) bekezdésében foglalt kötelezettségét, a határozat sérti a Ket. 58. § (1) bekezdését, mert a közigazgatási eljárásban olyan szakkérdés merült fel, amelynek megítéléséhez az alperes megfelelő szakismeretekkel nem rendelkezett, ezért a Ket. 58. § (1) bekezdése alapján szükséges lett volna szakértő bevonása.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet

hatályában történő fenntartását kérte. Kifejtette, hogy a mérő forgásának gyorsulása mindenképpen a fogyasztót károsítja, ennek szándékos előidézése azonban egyetlen fogyasztónak sem áll érdekében.

A felperest terhelő bizonyítási teher nem abban áll, hogy a szolgáltató azt bizonyítsa, hogy a mérőóra pontatlan, hanem az ezt előidéző külső befolyásolásra irányuló szándékos felróható jogellenes fogyasztói magatartás és a mérőóra pontatlansága közötti okozati összefüggést. A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján nem volt megállapítható kétséget kizáróan a fogyasztó szerződésszegése, így a kötbér követelés sem volt megalapozatlan.

A beavatkozó a felülvizsgálati eljárás során érdemi nyilatkozatot nem tett.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

Az eljáró bíróságok a közigazgatási határozat felülvizsgálatával kapcsolatos jogszabályokat helyesen alkalmazták, a jogszabályok alkalmazásából okszerű következtetést vontak le arra vonatkozóan, hogy az alperes határozata megfelel a vonatkozó anyagi jogi és eljárásjogi jogszabályoknak.

A jogerős ítélet helytállóan foglalt állást a felperest terhelő bizonyítási kötelezettség vonatkozásában, nevezetesen abban, hogy a kötbérkövetelés érvényesítéséhez szükséges felróhatóságot, a szándékos szerződésszegő magatartást a szolgáltatónak kell bizonyítani, a szolgáltató által elvégzett bizonyítás azonban erre nem volt alkalmas, mert a vizsgálat csak azt állapította meg, hogy a fogyasztásmérő hibás, és a fékmágnes legyengítése miatt durva + 83%-os mérési eltérést mutat.

Következtes a Kúria gyakorlata az alperes hatáskörének megítélését, valamint az ilyen típusú ügyekben a szolgáltatót terhelő bizonyítási kötelezettséget illetően egyaránt. A bizonyítási kötelezettség esetében akár a fogyasztó által kezdeményezett ellenőrzés során, akár a szolgáltató által „hivatalból” végzett ellenőrzés eredményeként a szolgáltatót terheli annak bizonyítása, hogy a fogyasztásmérő meghibásodása ok-okozati összefüggésben van-e a felhasználó felróható magatartásával.

Az alperes hatáskörét egyértelműsítő és pontosító törvénymódosításokat követően született jogerős bírósági, illetve a Kúria előtt folyamatban lévő felülvizsgálati eljárásokban hozott ítéletekből kibontakozott az az egységes joggyakorlat, amely nem tartja elegendőnek a szolgáltatók által elvégzettetett szakértői vizsgálatot a felróhatóság bizonyítására.

Rámutat a Kúria arra, hogy a fogyasztó panaszra folytán meginduló közigazgatási eljárásokban a kötbér követelés és egyéb szankciók érvényesítéséhez, a szolgáltatóknak olyan bizonyítékokat kell a hatóság elé tárni, amely alapján egyértelműen bizonyítható, hogy a fogyasztásmérő meghibásodását a fogyasztó (felhasználó) szándékos felróható magatartása okozta.

A jogerős ítélet a közigazgatási határozat felülvizsgálata szempontjából releváns jogszabályokat helyesen alkalmazta, a jogszabályok alkalmazásából helytálló és okszerű következtetéseket vont le, amelyekkel a Kúria mindenben egyetért, ezért a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján a jogerős ítéletet indokainál fogva hatályában fenntartotta.

A peres felek egymással szemben költségigényt nem terjesztettek elő, ezért a Kúriának e vonatkozásban határoznia nem kellett.

A sikertelen felülvizsgálati kérelmet előterjesztő felperes ugyanakkor az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 50. § (1) bekezdése, valamint a 39. § (2) bekezdés d) pontja alapján a felülvizsgálati eljárás illetékét köteles megfizetni, figyelemmel a 6/1986. (VI.26) IM rendelet 13. § (2) bekezdésében foglaltakra is.

Budapest, 2014. április 29.

Dr. Kovács András s.k. a tanács elnöke, Dr. Szecskó József s.k. előadó bíró, Dr. Kovács Ákos s.k. bíró